

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
FINANCIJSKI INSPEKTORAT**

**SMJERNICE ZA PROVEDBU
POSTUPKA PROCJENE RIZIKA OD PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA
TERORIZMA TE NAČINU PROVOĐENJA MJERA POJEDNOSTAVLJENE
I POJAČANE DUBINSKE ANALIZE STRANKE PRI PRIJENOSU NOVCA
PUTEM POŠTANSKIH NOVČANIH UPUTNICA**

Zagreb, 2020. godine

SADRŽAJ

1. UVODNE ODREDBE	1
1.1. Svrha, primjenjivost i predmet Smjernica	1
1.2. Relevantni propisi	1
2. POJMOVNIK	2
3. PROCJENA I UPRAVLJANJE RIZIKOM OD PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA	4
3.1. Analiza rizika od pranja novca i financiranja terorizma na razini cjelokupnog poslovanja	5
3.2. Dubinska analiza stranke	6
3.3. Cjeloviti pregled rizika poslovnog odnosa ili povremene transakcije	7
3.4. Identifikacija i procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma	7
3.5. Čimbenici rizika	8
3.5.1. Čimbenici rizika stranke	8
3.5.2. Čimbenici rizika države ili geografskog područja	11
3.5.3. Čimbenici rizika proizvoda, usluga i transakcija	13
3.5.4. Čimbenici rizika kanala dostave	14
3.6. Procjenjivanje rizika od pranja novca i financiranja terorizma	15
3.6.1. Ponderiranje čimbenika rizika i kategoriziranje poslovnih odnosa i povremenih transakcija	15
4. UPRAVLJANJE RIZICIMA: MJERE POJEDNOSTAVLJENE I POJAČANE DUBINSKE ANALIZE STRANKE	16
4.1. Pojednostavljena dubinska analiza stranke	16
4.2. Pojačana dubinska analiza stranke	18
4.2.1. Mjere pojačane dubinske analize koje se primjenjuju na PEP	18
4.2.2. Mjere pojačane dubinske analize koje se primjenjuju na složene i neobične transakcije	19
4.2.3. Mjere pojačane dubinske analize koje se primjenjuju na stranke iz visokorizičnih trećih država i druge visokorizične situacije	20
5. ODBIJANJE POSLOVNOG ODNOSA I OBAVLJANJA TRANSAKCIJA	22
6. PRAĆENJE I REVIDIRANJE PROCJENA RIZIKA	23
7. SUSTAVI I KONTROLE I VOĐENJE EVIDENCIJE	24
8. PRIMJENA SMJERNICA	24
9. DODATAK 1. - KORISNE POVEZNICE	24

Na temelju članka 88. stavka 1. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine, br. 108/17, 39/19) i članka 4. stavka 8. Zakona o Financijskom inspektoratu (Narodne novine, br. 85/08, 55/11, 25/12) Financijski inspektorat Ministarstva financija, kao nadležno nadzorno tijelo, donosi Smjernice za provedbu postupka procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma te načinu provođenja mjera pojednostavljene i pojačane dubinske analize stranke pri prijenosu novca putem poštanskih novčanih uputnica.

1. UVODNE ODREDBE

Imenovani davatelj poštanskih usluga dužan je poduzeti sve potrebne mjere kako bi ispunio svoje obveze koje proizlaze iz nacionalnog i međunarodnog zakonodavstva, a odnose se na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

Borba protiv pranja novca i financiranja terorizma (dalje u tekstu: PN/FT) zahtijeva učinkovito provođenje mjera i radnji opisanih u ovim Smjernicama radi umanjivanja rizika od zlouporabe prijenosa novca putem poštanskih novčanih uputnica korištenjem različitih metoda i tehnika pranja novca i financiranja terorizma.

Svrha borbe protiv PN/FT je upravo otkrivanje i sprječavanje aktivnosti povezanih s prikrivanjem stvarnih izvora novca i druge imovine za koju se sumnja da je nezakonito stečena.

1.1. Svrha, primjenjivost i predmet Smjernica

Svijest o postojanju obveza te njihovo razumijevanje i pravilna primjena ključni su za sprječavanje PN/FT od strane obveznika. Ove Smjernice su stoga namijenjene obvezniku za lakše razumijevanje i jedinstvenu primjenu odredaba Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine, br. 108/17, 39/19) koje se odnose na provedbu postupka procjene rizika od PN/FT-a te provođenje mjera pojednostavljene i pojačane dubinske analize stranke.

Ove Smjernice primjenjuju se na HP - Hrvatsku poštu d.d. koja je obveznik provedbe mjera u dijelu poslovanja koji se odnosi na poštanske novčane uputnice, u skladu s člankom 9. stavak 2. točka 4. ZSPNFT-a (dalje u tekstu: obveznik).

Ovim Smjernicama pobliže se opisuje postupak procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma, čimbenici rizika koje treba razmotriti pri procjeni rizika od PN/FT-a koji je povezan s pojedinačnim poslovnim odnosom i povremenom transakcijom te način provođenja mjera pojednostavljene i pojačane dubinske analize koje je sukladno odredbama ZSPNFT-a dužan provesti obveznik.

1.2. Relevantni propisi

Način obavljanja usluga prijenosa novca putem poštanskih novčanih uputnica reguliran je Zakonom o potvrđivanju sporazuma o poštanskim uslugama plaćanja sa završnim protokolom (Narodne novine, br. 2/2019) i Pravilnikom o poštanskim financijskim uslugama, Bern 2017. godine (Konačni protokol), koji je izdala Svjetska poštanska unija. Navedena regulativa, uz Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma, kojim su implementirane direktive Europske unije koje se odnose na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, propisuje

obveze davatelja poštanskih usluga u pogledu provedbe mjera i radnji za SPN/FT pri pružanju usluga prijenosa novca putem poštanskih novčanih uputnica, uključivo i obveze prikupljanja informacija o pošiljatelju i primatelju prilikom slanja/primanja novca putem poštanskih uputnica, sukladno međunarodnim standardima iz FATF-ovih Preporuka.

2. POJMOVNIK

ZSPNFT	Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine, br. 108/2017, 39/2019)
Direktiva (EU) 2015/849 (Četvrta Direktiva)	Direktiva (EU) 2015/849 Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprječavanju korištenja financijskoga sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) 648/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 141, 5. 6. 2015.)
Direktiva (EU) 2018/843 (Peta Direktiva)	Direktiva (EU) 2018/843 Europskoga parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU (Tekst značajan za EGP) (SL L 156, 19. 6. 2018.)
Ured	Ured za sprječavanje pranja novca
Politički izložena osoba	jesu sve fizičke osobe, domaće ili strane, koje djeluju ili su u posljednjoj godini (ili dulje) djelovale na istaknutoj javnoj dužnosti, uključujući i članove njihove uže obitelji ili osobe za koje je poznato da su bliski suradnici takvih osoba.
Članovi obitelji politički izložene osobe	jest: <ul style="list-style-type: none"> • bračni drug ili osoba s kojom je politički izložena osoba u izvanbračnoj zajednici te osoba s kojom je politički izložena osoba u životnom partnerstvu ili osoba s kojom je politički izložena osoba u neformalnom životnom partnerstvu • djeca i njihovi bračni drugovi ili osobe s kojima su djeca politički izložene osobe u izvanbračnoj zajednici te osobe s kojima su djeca politički izložene osobe u životnom partnerstvu ili osobe s kojima su djeca politički izložene osobe u neformalnom životnom partnerstvu • roditelji politički izložene osobe
Bliski suradnik politički izložene osobe	jest osoba: <ul style="list-style-type: none"> • za koju je poznato da ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnom osobom ili pravnim

	<p>uređenjem ili bilo koje druge bliske poslovne odnose s politički izloženom osobom ili</p> <ul style="list-style-type: none"> koja je jedini stvarni vlasnik pravne osobe ili pravnoga uređenja za koje je poznato da su osnovani za dobrobit politički izložene osobe.
Država članica	jest država članica Europske unije ili država potpisnica Sporazuma o osnivanju Europskoga gospodarskog prostora.
Treća država	jest država koja nije članica Europske unije ili potpisnica Sporazuma o osnivanju Europskoga gospodarskog prostora.
Stranka	jest osoba koja uspostavlja ili već ima uspostavljen poslovni odnos kod obveznika ili obavlja povremenu transakciju.
EGP	Europski gospodarski prostor
FATF (engl. Financial Action Task Force) - Skupina zemalja za financijsku akciju	međudržavno tijelo osnovano sa zadaćom utvrđivanja standarda i promoviranja učinkovite implementacije postavljanja standarda i promicanja učinkovite provedbe zakonskih, regulatornih i operativnih mjera za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma na međunarodnoj razini
OECD	Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj
G20	skupina od dvadeset ministara financija i guvernera središnjih banaka
Poslovni odnos	jest poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos koji je povezan s profesionalnim aktivnostima obveznika i od kojeg se u vrijeme njegova uspostavljanja očekuje da sadrži element trajnosti.
Voditelj poslovnog odnosa	jest zaposlenik obveznika koji upravlja poslovnim odnosom sa strankom kojoj se pružaju usluge upravljanja imovinom.
Čimbenici i varijable rizika	sami po sebi ili u kombinaciji, mogu povećati ili umanjiti rizik od pranja novca i financiranja terorizma koji predstavlja određeni pojedinačni poslovni odnos ili povremena transakcija.
Rizik od PN/FT-a	<p>je učinak i vjerojatnost pojave pranja novca i financiranja terorizma.</p> <p>Rizik se odnosi na razinu rizika koja postoji prije primjene mjera ublažavanja rizika te se ne odnosi na rezidualni rizik, odnosno na razinu rizika koja ostaje nakon primjene mjera za ublažavanje rizika.</p>
Pristup utemeljen na procjeni rizika (eng. Risk Based Approach)	je pristup u kojemu nadležna tijela i obveznici utvrđuju, procjenjuju i razumiju rizike od pranja novca i financiranja terorizma kojima su izloženi obveznici te poduzimaju mjere za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma koje su proporcionalne tim rizicima.

Izvor sredstava	je podrijetlo sredstava uključenih u poslovni odnos ili povremenu transakciju. Uključuje i aktivnost kojom su stvorena sredstva koja se upotrebljavaju u poslovnom odnosu, primjerice osobni dohodak odnosno zaradu stranke, te sredstvo kojim je izvršen prijenos sredstava stranke.
Izvor imovine	je podrijetlo ukupne imovine stranke, primjerice nasljedstvo ili štednja.
Povremena transakcija	jest transakcija koja se ne obavlja u okviru uspostavljenoga poslovnog odnosa.
Države povezane s višim rizikom od PN/FT-a	jesu države koje, na temelju procjene čimbenika rizika predstavljaju viši rizik od pranja novca i financiranja terorizma. Pojam uključuje, ali nije ograničen na, visokorizične treće države.
Visokorizične treće države	države za koje su identificirani strateški nedostaci u njihovim sustavima sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma te se nalaze na popisu visokorizičnih trećih država koji sastavlja Europska komisija.
Predikatno kazneno djelo	jest svako kazneno djelo kojim je ostvaren nezakonit prihod koji može biti predmet kaznenoga djela pranja novca.
Nadležna tijela	jesu tijela nadležna za osiguravanje usklađenosti društava sa zahtjevima Direktive (EU) 2015/849 te Direktive (EU) 2018/843 kako su prenesene u nacionalno zakonodavstvo.

3. PROCJENA I UPRAVLJANJE RIZIKOM OD PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Obveznik je dužan u procjenu rizika i upravljanje rizikom od pranja novca i financiranja terorizma koji je povezan s poslovnim odnosom i povremenom transakcijom uključiti:

1. **procjenu cjelokupnog rizika poslovanja** iz članka 12. ZSPNFT-a s obzirom na proizvode i usluge koje nudi, vrstu i profil stranaka, broj i vrijednost transakcija i kanale dostave kojima nudi usluge strankama
2. **dubinsku analizu stranke**, uključujući i početnu dubinsku analizu izrađenu prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili izvršenja povremene transakcije, čiju razinu i vrstu određuje na temelju nalaza i procjene cjelokupnog poslovanja
3. **cjelovito razmatranje i pregled rizika povezanog s određenim poslovnim odnosom i povremenom transakcijom**, uključujući i dodatne mjere dubinske analize stranke i cjelokupne informacije kako bi se utvrdili i identificirali svi relevantni čimbenici rizika
4. **praćenje poslovnog odnosa i povremenih transakcija te redovito ažuriranje i revidiranje početnih procjena rizika.**

3.1. Analiza rizika od pranja novca i financiranja terorizma na razini cjelokupnog poslovanja

U skladu s odredbama članka 12. ZSPNFT obveznik je dužan analizirati i procijeniti rizik cjelokupnog poslovanja kako bi identificirao gdje je izložen riziku pranja novca i financiranja terorizma te kojim područjima poslovanja u svojoj borbi protiv rizika od pranja novca i financiranja terorizma treba dati prioritet.

Obveznik treba utvrditi rizike i provesti procjenu rizika pranja novca i financiranja terorizma koji je povezan s proizvodima i uslugama iz svoje ponude; jurisdikcijama/državama u kojima posluje, strankama koje obavljaju transakcije/uspostavljaju poslovne odnose te kanalima isporuke kojima se koristi kako bi svojim strankama pružio uslugu.

Analiza rizika treba biti razmjerna veličini obveznika, vrsti, opsegu i složenosti poslovanja, a obveznik ju je dužan dokumentirati i redovno ažurirati.

Obveznik je dužan provesti procjenu rizika i prije svih bitnih promjena u poslovnim procesima i poslovnoj praksi koje mogu utjecati na izloženost riziku i na dotadašnju provedbu mjera za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, kao i pri uvođenju novog proizvoda ili kanala dostave i novih tehnologija za postojeće i nove proizvode, te utvrditi na koji način navedene promjene utječu na izloženost riziku ili bi na to mogle utjecati. Također, obveznik je dužan poduzeti primjerene mjere za smanjenje rizika i učinkovito upravljanje tim rizikom.

Prilikom izrade analize rizika i postupaka za učinkovito upravljanje tim rizicima obveznik se dužan uskladiti sa ZSPNFT i ovom Smjernicom te je dužan uzeti u obzir Nacionalnu procjenu rizika i Nadnacionalnu procjenu rizika. Koriste se i drugi izvori podataka kao što su informacije o trendovima i tipologijama koje objavljuje Ured za sprječavanje pranja novca, javno dostupni izvori, vlastito iskustvo i sl.

Obveznik prije izrade analize i procjene rizika cjelokupnog poslovanja treba razviti dokumentiranu, jasnu i sveobuhvatnu metodologiju. Metodologija treba sadržavati izvore informacija koji se koriste pri procjeni rizika, opis čimbenika koji će se procjenjivati i propisane kriterije za ocjenjivanje.

Analiza i procjena rizika cjelokupnog poslovanja temelji se na procjeni inherentnog rizika¹, kontrolnih mehanizama² i rezidualnog rizika³.

Analiza i procjena rizika cjelokupnog poslovanja treba sadržavati detaljan opis i obrazloženje utvrđenih inherentnih čimbenika rizika kojima je izložen subjekt procjene (struktura stranaka, geografska izloženost, proizvodi i usluge, kanali dostave) i ocjenu postojanja i adekvatnosti

¹ Inherentni rizik predstavlja vjerojatnost i učinak pojave pranja novca i financiranja terorizma prije primjene mjera za njegovim umanjnjem. Procjena inherentnog rizika uzima u obzir četiri osnovne kategorije čimbenika rizika kako bi se dobila ocjena ukupnog inherentnog rizika kojem je izložen subjekt procjene (struktura stranaka, geografska izloženost, proizvodi i usluge, kanali dostave)

² Kontrolni mehanizmi uključuju politike, procedure ili aktivnosti koje obveznici primjenjuju kako bi se zaštitili od nastupanja rizika te kako bi se osigurali da potencijalni rizici budu brzo identificirani i umanjeni. Osim ocjene postojanja i adekvatnosti kontrolnih mehanizama, ocjenjuje se i njihova efikasnost u primjeni

³ Rezidualni rizik je onaj koji preostaje kada se kontrolni mehanizmi primjene u odnosu na prisutni inherentni rizik. Rezidualni rizik je indikator kvalitete upravljanja rizikom od pranja novca i financiranja terorizma.

uspostavljenih kontrolnih mehanizama koji uključuju politike, procedure i aktivnosti koje obveznik primjenjuje kako bi se zaštitio od nastupanja rizika te kako bi se osigurao da potencijalni rizici budu brzo identificirani i umanjeni.

3.2. Dubinska analiza stranke

Prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili izvršenja povremene transakcije obveznik je dužan primijeniti mjere početne dubinske analize stranke iz članka 15. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ZSPNFT-a:

- 1. utvrđivanje i provjeru identiteta stranke** (na osnovi dokumenata, podataka ili informacija dobivenih iz vjerodostojnoga, pouzdanoga i neovisnoga izvora, uključujući, ako ga stranka ima, kvalificirani certifikat za elektronički potpis ili elektronički pečat ili bilo koji drugi siguran, daljinski ili elektronički, postupak identifikacije koji su regulirala, priznala, odobrila ili prihvatila relevantna nacionalna tijela)
- 2. utvrđivanje i provjeru identiteta stvarnog vlasnika stranke⁴** (uključujući poduzimanje mjera potrebnih za razumijevanje vlasničke i kontrolne strukture stranke kada je stranka trgovačko društvo, druga pravna osoba i s njome izjednačen subjekt ili trust i s njime izjednačen subjekt stranoga prava)
- 3. prikupljanje propisanih podataka** (podaci o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa i drugi podaci)

Obveznik je dužan prilagoditi opseg početnih mjera dubinske analize stranke na temelju procjene rizika.

Kada je rizik povezan s poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom nizak, obveznik može primijeniti mjere pojednostavljene dubinske analize stranke u skladu s člankom 43. ZSPNFT, osim ako nije drukčije propisano.

Kada je rizik povezan s poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom visok, obveznik je dužan primijeniti mjere pojačane dubinske analize stranke u skladu s člankom 44. ZSPNFT.

- Obveza utvrđivanja i provjere identiteta stranke u skladu s propisima Svjetske poštanske unije pri provođenju transakcija u vrijednosti 1.000 eura i više

U skladu s odredbama Pravilnika o poštanskim financijskim uslugama koji je izdala Svjetska poštanska unija pružatelj poštanskih usluga dužan je pridržavati se minimalnog praga od 1.000 eura⁵ koji je propisan za utvrđivanje i provjeru identiteta stranke⁶ pri prijenosu novca putem poštanskih novčanih uputnica. Svaka poštanska uputnica treba sadržavati ime i adresu pošiljatelja i primatelja. Za poštanske novčane uputnice koje se šalju elektroničkim putem adresa se može zamijeniti jedinstvenim identifikacijskim brojem.

⁴ Kod provođenja povremenih transakcija obveznik posebnu pozornost treba obratiti na utvrđivanje i provjeru identiteta stvarnog vlasnika u skladu s odredbama članka 28. stavak 2. ZSPNFT prema kojem se stvarnim vlasnikom smatra fizička osoba (osobe) koja kontrolira drugu fizičku osobu i/ili fizička osoba (osobe) u čije se ime obavlja transakcija. U tom smislu obveznik u svojim internim politikama i procedurama treba propisati na koji način se utvrđuje i provjerava identitet stvarnog vlasnika odnosno fizičke osobe u čije ime se obavlja povremena transakcija.

⁵ Ekvivalent od 600 SDR

⁶ Obveznik utvrđuje i provjerava identitet stranke na način kako je to propisano odredbama ZSPNFT

Ako se poštanske novčane uputnice prenose elektroničkim putem, one uključuju:

1. broj računa za poštanski transfer i naloge za uplatu/isplatu
2. jedinstveni referentni broj koji omogućuje da se utvrdi pošiljatelj odnosno uplatitelj sredstava.

Navedene informacije prate poštansku novčanu uputnicu u cijelom lancu prijenosa, sve do isplate sredstava.

Za sve poštanske novčane uputnice koje ne sadrže kompletne podatke o pošiljatelju ili primatelju obavezan je pojačani nadzor i praćenje radi identificiranja sumnjivih aktivnosti.

3.3. Cjeloviti pregled rizika poslovnog odnosa ili povremene transakcije

Obveznik je dužan procijeniti čimbenike rizika i stvoriti cjeloviti pregled rizika povezanog s pojedinačnim poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom.

Radi cjelovitog pregled rizika poslovnog odnosa ili povremene transakcije obveznik je prethodno dužan prikupiti dovoljno informacija kako bi osigurao identifikaciju svih relevantnih čimbenika rizika, uključujući primjenom dodatnih mjera dubinske analize stranke, ako je potrebno.

3.4. Identifikacija i procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma

Procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma sastoji se od:

1. identifikacije rizika od pranja novca i financiranja terorizma
2. procjene čimbenika rizika od pranja novca i financiranja terorizma.

Identifikacija rizika obuhvaća utvrđivanje rizika od pranja novca i financiranja terorizma kojem je obveznik izložen ili bi bio izložen zbog uspostave pojedinačnoga poslovnog odnosa ili izvršenja povremene transakcije. Pri identifikaciji rizika od pranja novca i financiranja terorizma obveznik je dužan voditi se sljedećim čimbenicima rizika:

1. čimbenicima rizika stranke
2. čimbenicima rizika država i geografskih područja
3. čimbenicima rizika proizvoda, usluga i transakcija
4. čimbenicima rizika kanala dostave.

O navedenim čimbenicima rizika, kad god je to moguće, obveznik je dužan prikupiti informacije iz različitih izvora, bilo da im pristupa pojedinačno ili kroz komercijalno dostupne mehanizme ili baze podataka u kojima su objedinjene informacije iz nekoliko izvora. Također je obveznik dužan odrediti vrstu i broj izvora informacija i podataka o čimbenicima rizika u skladu s procjenom rizika, a posebno je dužan uzeti u obzir sljedeće izvore informacija:

1. Nadnacionalnu procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma Europske komisije
2. Nacionalnu procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma
3. strateške objave i upozorenja državnih tijela te obrazloženja koja se daju uz relevantne propise
4. smjernice, okružnice i informacije nadležnih tijela te obrazloženja odluka o izrečenim kaznama

5. izvještaje o prijetnjama, upozorenja i tipologije te ostale informacije Ureda i tijela kaznenog progona
6. informacije dobivene u sklopu početne dubinske analize stranke.

Uz navedene, obveznik može uzeti u obzir i druge relevantne izvore informacija poput:

1. vlastitih saznanja i stručnog iskustva
2. informacija udruženja obveznika o tipologijama i informacijama o rizicima u nastajanju
3. informacija organizacija civilnog društva o indeksima percepcije korupcije i druge izvještaje o državama
4. informacija međunarodnih tijela zaduženih za određivanje standarda o izvještajima o međusobnoj procjeni ili neobvezujućim crnim listama
5. informacija iz vjerodostojnih i pouzdanih javnih izvora i medija
6. informacija iz vjerodostojnih i pouzdanih komercijalnih organizacija, kao što su izvještaji o rizicima
7. informacija statističkih organizacija i akademske zajednice.

3.5. Čimbenici rizika

Obveznik je dužan internim politikama propisati čimbenike rizika koje će koristiti te ih dosljedno primjenjivati. Prilikom definiranja čimbenika rizika obveznik je dužan razmotriti najmanje čimbenike rizika iz ZSPNFT-a i ovih Smjernica.

Međutim, u konkretnom slučaju, pri procjeni rizika pojedinačnog poslovnog odnosa ili povremene transakcije, obveznik nije dužan identificirati sve čimbenike rizika navedene u ovoj Smjernici, već samo one koji su relevantni za pojedini poslovni odnos ili povremenu transakciju.

Sukladno tome, obveznik je dužan usvojiti cjeloviti pristup riziku koji je povezan s okolnostima pojedinog poslovnog odnosa ili povremene transakcije te uzeti u obzir da postojanje izoliranih čimbenika rizika nužno ne povisuje niti snižava kategoriju rizika, osim ako se radi o okolnostima iz članka 44. ZSPNFT-a zbog postojanja kojih je dužan provesti pojačanu dubinsku analizu (točka 4.2. ovih Smjernica).

3.5.1. Čimbenici rizika stranke

Pri identifikaciji rizika povezanog sa strankom i stvarnim vlasnikom stranke, obveznik je dužan razmotriti rizike povezane s njihovim poslovanjem ili profesionalnom djelatnošću, ugledom te prirodom i ponašanjem. To će u konačnici utjecati na procjenu rizičnosti cijelog poslovnog odnosa ili povremene transakcije.

Čimbenici rizika stranke koji su **povezani s poslovanjem ili profesionalnom djelatnošću stranke ili stvarnog vlasnika stranke** koje je obveznik dužan razmotriti jesu sljedeći:

1. je li stranka ili stvarni vlasnik stranke povezan sa sektorima koji su izloženi višem riziku korupcije, primjerice: građevinskim sektorom, farmaceutskim sektorom, sektorom zdravstvene zaštite, trgovinom oružjem i obranom, industrijom vađenja minerala ili sektorom javne nabave

2. je li stranka ili stvarni vlasnik stranke povezan sa sektorima koji su izloženi višem riziku od pranja novca i financiranja terorizma, primjerice: prijenos novca, kockarnice i trgovci plemenitim metalima
3. je li stranka ili stvarni vlasnik stranke povezan sa sektorima koji uključuju značajne iznose gotovine
4. u slučaju kada je stranka pravna osoba ili subjekt iz članka 26. stavak 1. ZSPNFT, koja je svrha njihova osnivanja, kao i koja je priroda njihova poslovanja
5. je li stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba ili postoje druge relevantne veze s politički izloženom osobom
6. je li stranka ili stvarni vlasnik stranke na drugoj istaknutoj javnoj funkciji ili se radi o osobi koja bi mogla zlouporabiti svoj položaj za stjecanje vlastite koristi, primjerice članovi istaknutih sportskih tijela s ovlastima za odlučivanje ili pojedinci koji mogu utjecati na izvršnu vlast ili druge donositelje odluka
7. je li stranka pravna osoba za koju vrijede zahtjevi u pogledu objave podataka kojima se osigurava da pouzdane informacije o stvarnom vlasniku stranke budu javno dostupne, primjerice dionička društva čije su dionice uvrštene na burzu
8. odgovaraju li informacije o stranci ili stvarnom vlasniku stranke saznanjima obveznika o njihovoj prijašnjoj, postojećoj ili planiranoj poslovnoj aktivnosti, prihodu poslovanja, izvoru sredstava i imovine stranke ili stvarnog vlasnika.

Čimbenici rizika **povezani s ugledom stranke ili stvarnog vlasnika stranke** koje je obveznik dužan razmotriti jesu sljedeći:

1. postoje li nepovoljni izvještaji pouzdanih i vjerodostojnih medija ili drugih izvora informacija o stranci ili stvarnom vlasniku stranke, primjerice navodi o kaznenim djelima ili povezanosti s terorizmom ili financiranjem terorizma (pritom nije neophodno da je za te protupravne radnje donesena pravomoćna presuda)
2. je li, zbog upravnih ili kaznenih postupaka ili navoda o terorističkoj aktivnosti ili financiranju terorizma, imovina stranke, stvarnog vlasnika stranke ili bilo koje osobe za koju se zna da je s njima usko povezana, bila zamrznuta ili obveznik ima osnove za sumnju da je bila zamrznuta
3. ima li obveznik saznanja da su stranka ili stvarni vlasnik stranke bili prijavljeni Uredu zbog sumnjivih transakcija
4. ima li obveznik druge nepovoljne informacije o integritetu stranke ili stvarnog vlasnika stranke koje je prikupio tijekom trajanja poslovnog odnosa.

Čimbenici rizika **povezani s prirodom i ponašanjem stranke ili stvarnog vlasnika stranke** koje je obveznik dužan razmotriti jesu sljedeći:

1. ima li stranka opravdani razlog zbog kojeg ne može pružiti čvrsti dokaz o svom identitetu, primjerice jer se radi o osobi koja traži međunarodnu zaštitu
2. postoji li sumnja u vjerodostojnost ili istinitost identiteta stranke ili stvarnog vlasnika stranke
3. postoji li sumnja da stranka nastoji izbjeći uspostavljanje poslovnog odnosa, primjerice stranka namjerava izvršiti jednu transakciju ili više jednokratnih transakcija iako bi uspostavljanje poslovnog odnosa bilo ekonomski opravdanije
4. je li struktura vlasništva i kontrole stranke složena ili netransparentna i postoji li za to očito poslovno ili pravno opravdanje
5. je li stranka pravna osoba ili pravno uređenje koje bi se moglo iskoristiti kao sredstvo za čuvanje imovine
6. postoji li opravdani razlog zbog kojeg je došlo do promjene u strukturi vlasništva i kontrole stranke

7. traži li stranka provedbu transakcija koje su složene, neuobičajeno ili neočekivano velike ili imaju neobičan ili neočekivan tijek bez očite ekonomske ili vidljive pravne svrhe ili poslovnog opravdanja
8. postoji li razlog za sumnju da stranka nastoji izbjeći prag za identifikaciju stranke od 1.000 eura koji je propisan Pravilnikom o poštanskim uslugama plaćanja odnosno prag od 105.000,00 kuna iz članka 16. stavka 1. točke 2. ZSPNFT kada je riječ o povremenoj transakciji ili prag od 200.000,00 kuna iz članka 61. stavka 1. ZSPNFT kada je riječ o gotovinskoj transakciji.
9. traži li stranka nepotrebnu ili nerazumnu razinu tajnovitosti, primjerice oklijeva u pružanju informacija potrebnih za provedbu dubinske analize ili pokazuje znakove prikrivanja prave prirode svojeg poslovanja
10. jesu li dane informacije o izvoru imovine ili izvoru sredstava stranke ili stvarnog vlasnika stranke razumljive i uvjerljive, primjerice izvor sredstava potječe od plaće, nasljedstva ili ulaganja
11. koristi li se stranka proizvodima i uslugama koje je ugovorila u skladu s očekivanjima pri uspostavi poslovnog odnosa
12. bi li se potrebe stranke koja je nerezident mogle na bolji način drugdje ispuniti i postoji li očito ekonomsko i pravno opravdanje za vrstu transakcije koju stranka traži
13. je li stranka neprofitna organizacija čije bi se aktivnosti mogle zlouporabiti za potrebe financiranja terorizma.

Obveznik mora uzeti u obzir da **neki od čimbenika rizika** povezani s ugledom, prirodom i ponašanjem stranke ili stvarnog vlasnika stranke **neće biti vidljivi kod uspostave** poslovnog odnosa, odnosno mogu se pojaviti nakon što je poslovni odnos već uspostavljen.

Pojedini čimbenici rizika stranke specifični za pružanje usluga prijenosa novca putem poštanskih uputnica mogu upućivati na **viši ili niži rizik** te su posebno istaknuti u nastavku.

Čimbenici rizika povezani sa strankom koji mogu upućivati na **viši rizik**, najmanje uključuju:

1. **poslovnu djelatnost stranke**, primjerice stranka je vlasnik ili upravlja pravnom osobom koja ima pristup znatnim iznosima gotovine ili pravna osoba koja ima složenu strukturu vlasništva
2. **ponašanje stranke**, primjerice:
 - a) potrebama stranke može se bolje udovoljiti drugdje, primjerice, pružatelj usluga poštanskih uputnica i stranka ne nalaze se u istoj državi
 - b) postoje naznake da stranka djeluje u nečije ime, primjerice druge osobe nadgledaju stranku ili ih se može uočiti u blizini mjesta gdje se provodi transakcija ili stranka čita upute s papira
 - c) ponašanje stranke nema ekonomskog smisla (stranka traži ili daje znatne količine valute u malim ili velikim apoenima i sl.)
 - d) stranka daje nedosljedne informacije (npr. navodi različita imena ili namjerno mijenja način pisanja svog imena u različitim transakcijama)
 - e) transakcije stranke uvijek su neznatno ispod primjenjivih pragova iz članka 16. i 61. ZSPNFT
 - f) način na koji se stranka koristi uslugom neobičan je, primjerice: šalje ili prima novac od same sebe ili prosljeđuje sredstva odmah po primitku
 - g) stranka ostavlja dojam da zna malo o primatelju ili pošiljatelju plaćanja ili nevoljko pruža informacije o njemu i nema spremno objašnjenje o svrsi (namjeni) transakcije

- h) nekoliko stranaka doznaju sredstva istom primatelju plaćanja ili ostavljaju dojam da imaju iste informacije koje se odnose na identifikaciju, primjerice adresu ili broj telefona
- i) stranka istovremeno šalje veći broj novčanih uplata različitim primateljima
- j) stranka tijekom kraćeg vremenskog razdoblja prima transakcije od više različitih pošiljatelja
- k) transakcija nije popraćena nužnim informacijama o platitelju ili primatelju plaćanja i
- l) poslani ili primljeni iznos ne odgovara prihodima stranke.

Čimbenici rizika povezani sa strankom koji mogu **pridonijeti smanjenju rizika** jesu sljedeći:

1. stranka je dugogodišnji klijent čije ponašanje u prošlosti nije izazivalo sumnju i ne postoje naznake da može doći do povećanja rizika od pranja novca i financiranja terorizma
2. doznačeni je iznos nizak. Međutim, obveznik mora uzeti u obzir da nizak iznos sam po sebi nije dovoljan za umanjeње rizika od financiranja terorizma.

3.5.2. Čimbenici rizika države ili geografskog područja

Obveznik je dužan prilikom identifikacije rizika povezanog s državom i geografskim područjem **razmotriti rizike povezane s državama u kojima stranka i stvarni vlasnik stranke ima:**

1. sjedište ili prebivalište
2. glavno mjesto poslovanja
3. relevantne osobne ili poslovne veze.

Obveznik je također dužan **uzeti u obzir da priroda i svrha poslovnog odnosa često mogu biti odlučujući čimbenik relativne važnosti pojedinačne države i geografskih čimbenika rizika**, primjerice:

1. kada su sredstva koja se upotrebljavaju u poslovnom odnosu ili za povremenu transakciju ostvarena izvan Republike Hrvatske, razina predikatnih kaznenih djela za pranje novca i učinkovitost pravnog sustava druge države može biti važan čimbenik
2. kada su sredstva primljena iz države ili poslana u državu za koje se zna da u njima djeluju terorističke skupine, obveznik je dužan razmotriti u kolikoj mjeri to može izazvati sumnju, a na temelju saznanja obveznika o svrsi i prirodi poslovnog odnosa odnosno povremene transakcije
3. kada je stranka pravna osoba, obveznik je dužan uzeti u obzir mjeru u kojoj država s kojom su stranka i po potrebi stvarni vlasnik stranke povezani učinkovito ispunjava međunarodne standarde porezne transparentnosti.

Čimbenici rizika koje je obveznik dužan razmotriti **pri utvrđivanju učinkovitosti sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma određene države i geografskog područja** jesu sljedeći:

1. radi li se o visokorizičnoj trećoj državi utvrđenoj delegiranim aktom Europske komisije
2. postoje li informacije iz više od jednog vjerodostojnog i pouzdanog izvora o kvaliteti kontrola sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma države, a koje uključuju i informacije o kvaliteti i učinkovitosti regulatornih mjera i nadzora. Izvori informacija mogu uključivati:

- a) izvješća o međusobnoj procjeni FATF-a ili regionalnih tijela po uzoru na FATF
- b) popis FATF-a o visokorizičnim i nekooperativnim državama
- c) procjene Međunarodnog monetarnog fonda.

Obveznik mora uzeti u obzir da članstvo u FATF-u ili regionalnom tijelu po uzoru na FATF ne pretpostavlja samo po sebi da je sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma određene države primjeren i učinkovit.

Čimbenici rizika koje je obveznik dužan razmotriti pri utvrđivanju razine rizika financiranja terorizma koji je povezan s određenom državom jesu sljedeći:

1. postojanje informacija tijela nadležnih za provedbu zakona ili vjerodostojnih i pouzdanih izvora iz medija da ta država financira ili podržava terorističke aktivnosti ili se zna da terorističke skupine djeluju unutar te države ili teritorija
2. podlijevanje države financijskim sankcijama, embargu ili mjerama koje su povezane s terorizmom, financiranjem terorizma ili širenjem naoružanja nametnutima od Ujedinjenih naroda ili Europske unije.

Čimbenici rizika koje je obveznik dužan razmotriti pri utvrđivanju razine transparentnosti i porezne discipline u državi jesu sljedeći:

1. postojanje informacija iz više od jednog vjerodostojnog i pouzdanog izvora da je država usklađena s međunarodnim standardima porezne transparentnosti i razmjeni informacija te dokazi da se odgovarajuća pravila učinkovito primjenjuju u praksi. Izvori informacija mogu uključivati:
 - a) izvješća Globalnog foruma o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe OECD-a u kojima se države procjenjuju za potrebe porezne transparentnosti i razmjene informacija
 - b) procjene obveze automatske razmjene informacija koju je država preuzela na temelju zajedničkog standarda izvješćivanja
 - c) procjene usklađenosti s preporukama FATF-a broj 9., 24. i 25. te Neposredni rezultati FATF-a 2. i 5. ili regionalnih tijela po uzoru na FATF
 - d) procjene Međunarodnog monetarnog fonda
2. je li se država obvezala na zajednički standard izvješćivanja o automatskoj razmjeni informacija koji je G20 usvojio 2014. i učinkovito ga primjenjuje
3. je li država uspostavila pouzdane i dostupne registre o stvarnom vlasništvu.

Čimbenici rizika koje je obveznik dužan razmotriti pri utvrđivanju rizika koji su povezani s razinom predikatnih kaznenih djela za pranje novca su sljedeći:

1. postojanje informacija iz vjerodostojnih i pouzdanih javnih izvora o razini predikatnih kaznenih djela za pranje novca. Izvori informacija mogu uključivati:
 - a. indekse percepcije korupcije
 - b. izvješća OECD-a po državama o provedbi OECD-ove konvencije o suzbijanju podmićivanja
 - c. svjetsko izvješće o drogama Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal
2. postojanje informacija iz više od jednog vjerodostojnog i pouzdanog izvora o sposobnostima istražnog i sudskog sustava države da učinkovito istraži i kazneno progona predikatna kaznena djela za pranje novca.

U skladu s navedenim, specifični čimbenici rizika pri prijenosu novca putem poštanskih novčanih uputnica povezani s državom ili geografskim područjem koji mogu upućivati na **viši rizik** najmanje uključuju sljedeće:

1. platitelj ili primatelj plaćanja nalazi se u državi povezanoj s višim rizikom od pranja novca i financiranja terorizma (uključuje, ali i nije ograničeno samo na visokorizične treće države)
2. primatelj plaćanja rezident je u državi koja ili uopće nema ili ima slabo razvijen financijski sektor te se kao sredstvom plaćanja mogu koristiti neslužbenim uslugama novčanih pošiljki (npr. hawala).

3.5.3. Čimbenici rizika proizvoda, usluga i transakcija

U odnosu na proizvode, usluge ili transakcije, čimbenici rizika povezani s njima koje je obveznik dužan uzeti u obzir pri utvrđivanju rizika jesu:

- 1. razina transparentnosti ili netransparentnosti proizvoda, usluge ili transakcije:**
 - a) u kojoj mjeri proizvod ili usluga dopušta anonimnost ili olakšava skrivanje identiteta stranke, stvarnog vlasnika ili vlasničke strukture
 - b) u kojoj mjeri treća strana, koja nije uključena u poslovni odnos, može davati upute.
- 2. složenost proizvoda, usluge ili transakcije:**
 - a) razina složenosti određene transakcije i uključenost više strana ili više država,
 - b) u kojoj se mjeri proizvodima ili uslugama omogućuju plaćanja od strane trećih strana ili omogućuju prekomjerna plaćanja u slučajevima kada to ne bi bio uobičajen tijek transakcije
 - c) u slučajevima u kojima su plaćanja od treće osobe, obveznikovo poznavanje identiteta treće osobe te jesu li proizvodi i usluge financirani isključivo prijenosima sredstava s vlastitog računa stranke kod druge financijske institucije koja podliježe standardima sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma i nadzoru koji se mogu usporediti s onima propisanim Direktivom (EU) 2015/849 i Direktivom (EU) 2018/843
 - d) razina poznavanja rizika povezanih s obveznikovim novim ili inovativnim proizvodom ili uslugom, osobito u slučaju kada uključuje upotrebu novih tehnologija ili metoda plaćanja.
- 3. vrijednost ili volumen proizvoda, usluge ili transakcije:**
 - a) u kojoj su mjeri proizvodi ili usluge usmjereni na gotovinu
 - b) u kojoj mjeri proizvodi ili usluge olakšavaju ili potiču transakcije visoke vrijednosti
 - c) postoje li ograničenja u pogledu maksimalne vrijednosti transakcije kojima bi se ograničila uporaba proizvoda ili usluga u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma
 - d) je li riječ o transakcijama povezanim s naftom, oružjem, plemenitim kovinama, duhanskim proizvodima, kulturnim artefaktima i drugim predmetima od arheološkog, povijesnog, kulturnog i vjerskog značaja ili od izuzetne znanstvene vrijednosti, te s bjelokošću i zaštićenim vrstama.

U tom smislu čimbenici rizika povezani s proizvodom, uslugom i transakcijom koji pri prijenosu novca putem poštanskih uputnica mogu upućivati na **viši rizik** najmanje uključuju sljedeće:

- a) proizvod omogućuje transakcije visoke ili neograničene vrijednosti
- b) proizvod ili usluga globalnog je dosega
- c) transakcija je primljena ili isplaćena u gotovini ili anonimnim elektroničkim novcem, uključujući elektronički novac na koji se primjenjuje iznimka od provođenja mjera dubinske analize iz članka 18. ZSPNFT
- d) neuobičajena učestalost transakcija bez logičnog ili očitog razloga
- e) jedan ili više platitelja iz različitih država vrše prijenos primatelju plaćanja iz Republike Hrvatske
- f) prijenosi novca od jednog pošiljatelja iz Republike Hrvatske na više primatelja u drugim državama
- g) složenost proizvoda i usluga koji se nude
- h) mreža stranaka koje dijele zajedničke informacije za kontakt, poput adrese za kontakt ili adrese elektroničke pošte, u slučaju kada takvo dijeljenje nije uobičajeno ili logično objašnjivo.

Čimbenik rizika povezan s proizvodom, uslugom ili transakcijom koji može **pridonijeti smanjenju rizika** uključuje prijenose novčanih sredstava koja potječu s računa koji glasi na ime platitelja kod kreditne ili financijske institucije unutar EGP-a.

3.5.4. Čimbenici rizika kanala dostave

Pri utvrđivanju i identificiranju rizika povezanih s načinom na koji se stranci isporučuju traženi proizvodi ili usluge, obveznik je dužan razmotriti rizik povezan s:

1. odvijanjem poslovnog odnosa i transakcija kod kojih stranka nije fizički nazočna
2. trećom osobom koja umjesto obveznika obavlja dubinsku analizu stranke i prirodom njezinog odnosa s obveznikom.

Čimbenici rizika koje obveznici uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja rizika povezanih s načinom isporuke proizvoda ili usluga jesu sljedeći:

1. nazočnost stranke prilikom identifikacije
2. upotreba određenog oblika zaštite kod provođenja dubinske analize stranke u slučaju nenazočne stranke
3. poduzimanje mjera za sprječavanje lažnog predstavljanja i zlouporabe identiteta
4. oslanjanje obveznika pri kojem su mjere dubinske analize stranke provedene od treće osobe koja je financijska institucija
5. oslanjanje obveznika pri kojem su mjere dubinske analize provedene od treće osobe čija osnovna poslovna aktivnost nije povezana s pružanjem financijskih usluga
6. mjere poduzete kako bi se obveznik uvjerio:
 - a) da treća osoba koja je provela mjere dubinske analize stranke umjesto obveznika, primjenjuje mjere dubinske analize stranke i vodi evidenciju prema standardima EGP-a te da se nad njome provodi nadzor kako bi se utvrdila usklađenost s usporedivim obvezama sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu s člankom 39. stavkom 1. ZSPNFT
 - b) da će treća osoba odmah po upućivanju zahtjeva dostavi kopije podataka o utvrđivanju i provjeri identiteta u skladu s člankom 41. ZSPNFT

- c) da se može osloniti na kvalitetu mjera dubinske analize stranke koje primjenjuje treća osoba.

Čimbenici rizika povezani s kanalom dostave koji pri prijenosu novca putem poštanskih uputnica mogu upućivati na **viši rizik** najmanje uključuju sljedeće:

- a) ne postoje ograničenja instrumenta financiranja, primjerice gotovina ili plaćanje proizvodima elektroničkog novca na koje se primjenjuje iznimka od obveze provođenja mjera dubinske analize iz članka 18. ZSPNFT
- b) kanal dostave omogućuje određeni stupanj anonimnosti
- c) usluga se pruža isključivo na internetu bez primjerenih sigurnosnih mehanizama.

3.6. Procjenjivanje rizika od pranja novca i financiranja terorizma

Procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma ostvaruje se sveobuhvatnim razmatranjem čimbenika rizika te određivanjem razine rizika kojoj je izložen pojedinačni poslovni odnos ili povremena transakcija. Stoga je obveznik dužan stvoriti cjeloviti stav o svim čimbenicima rizika od pranja novca i financiranja terorizma koje je identificirao te na temelju toga odrediti razinu rizika od pranja novca i financiranja terorizma povezanog s pojedinačnim poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom.

3.6.1. Ponderiranje čimbenika rizika i kategoriziranje poslovnih odnosa i povremenih transakcija

Obveznik je dužan odrediti pondere važnosti pojedinog čimbenika rizika u kontekstu određenoga poslovnog odnosa ili povremene transakcije. Ponder dodijeljen pojedinom čimbeniku rizika može biti različit za različite proizvode, stranke ili kategorije stranaka. Pri ponderiranju čimbenika rizika, obveznik je dužan osigurati:

1. da na dodjeljivanje pondera neopravdano ne utječe samo jedan čimbenik
2. da ocjena rizika ne bude uvjetovana s dobiti obveznika
3. da ponderiranje ne dovede do situacije gdje bi postalo nemoguće da bilo koji poslovni odnos ili povremena transakcija budu kategorizirani kao visoki rizik
4. da se slučajevi iz članka 44. točke 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. ZSPNFT, koji se odnose na okolnosti koje uvijek predstavljaju visok rizik, ne mogu isključiti ponderiranjem obveznika
5. da se može poništiti ocjena rizika koja je automatski dodijeljena.

Ako je obveznik poništio ocjenu rizika koja je automatski dodijeljena, obveznik je dužan takvo poništavanje ocjene primjereno dokumentirati. Pri uporabi automatiziranih sustava informacijskih tehnologija za dodjelu sveukupne ocjene rizika za potrebe kategoriziranja poslovnih odnosa ili povremenih transakcija koje je nabavio od vanjskog dobavljača, obveznik mora razumjeti način na koji sustav radi i način na koji sustav kombinira čimbenike rizika da bi dobio sveukupnu ocjenu rizika. U svakom slučaju obveznik mora biti siguran da dodijeljena ocjena odražava njegovo razumijevanje rizika od pranja novca i financiranja terorizma i mora na zahtjev to moći dokazati ovlaštenoj osobi Financijskog inspektorata.

Nakon provedene procjene rizika, obveznik je dužan kategorizirati poslovne odnose i povremene transakcije u skladu s procijenjenom razinom rizika od pranja novca i financiranja terorizma, i to najmanje u tri kategorije:

- a) **visoki,**
- b) **srednji i**
- c) **niski rizik.**

Način kategoriziranja rizika, sukladno vrsti i veličini poslovanja te vrsti rizika od pranja novca i financiranja terorizma kojima je izložen obveznik je dužan propisati internim politikama.

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA: MJERE POJEDNOSTAVLJENE I POJAČANE DUBINSKE ANALIZE STRANKE

Obveznik je dužan koristiti se procjenom rizika pri usmjeravanju resursa za upravljanje rizikom od pranja novca i financiranja terorizma, prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa sa strankom, provođenju transakcija i tijekom trajanja poslovnog odnosa. To podrazumijeva primjenu pristupa utemeljenog na procjeni rizika (eng. *Risk Based Approach*) pomoću kojeg se utvrđuju, procjenjuju i razumijevaju rizici od pranja novca i financiranja terorizma kojima su obveznici izloženi te poduzimaju mjere za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma koje su proporcionalne tim rizicima.

Obveznik je dužan primijeniti mjere dubinske analize stranke iz članka 15. ZSPNFT (vidi točku 3.2. ovih Smjernica) kao pomoć pri boljem razumijevanju rizika povezanog s pojedinačnim poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom.

Također, obveznik je dužan internim politikama propisati mjere dubinske analize stranke u skladu s razinom i vrstom rizika od pranja novca i financiranja terorizma koje je utvrdio. Pri definiranju mjera dubinske analize obveznik je dužan razmotriti mjere dubinske analize propisane ovim Smjernicama te iste dosljedno primjenjivati.

4.1. Pojednostavljena dubinska analiza stranke

Prilikom provođenja pojednostavljene dubinske analize stranke obveznik je dužan provesti mjere dubinske analize stranke iz članka 15. stavak 1. - 3. ZSPNFT (utvrđivanje i provjeru identiteta stranke, utvrđivanje i provjeru identiteta stvarnog vlasnika stranke, prikupljanje propisanih podataka). Međutim, ako je poslovni odnos ili povremena transakcija kategorizirana niskim rizikom, obveznik može prilagoditi opseg, vrijeme provođenja ili vrstu određenih ili svih mjera dubinske analize stranke na način koji je razmjern toj kategoriji rizika.

Mjere pojednostavljene dubinske analize koje obveznik može primijeniti uključuju, ali nisu ograničene na:

1. **prilagodbu vremena provođenja dubinske analize stranke**, primjerice u slučaju kada traženi proizvod ili transakcija ima značajke koje ograničavaju upotrebu proizvoda odnosno transakcije u svrhe pranja novca i financiranja terorizma:
 - a) provjerom identiteta stranke i/ili stvarnog vlasnika stranke tijekom uspostavljanja poslovnog odnosa ili

- b) provjerom identiteta stranke i/ili stvarnog vlasnika stranke kada transakcije premaše prag utvrđen internim politikama ili po isteku razumnog roka. U tom slučaju obveznik mora osigurati:
 - da navedeno ne rezultira iznimkom od dubinske analize
 - da se u konačnici provjeri identitet stranke i stvarnog vlasnika
 - da je prag ili vremensko ograničenje postavljeno na razumno niskoj razini
 - da je postavio sustave za otkrivanje prekoračenja praga ili vremenskog ograničenja
 - da ne odgađa dubinsku analizu stranke u slučaju kada se mjerodavnim zakonodavstvom propisuje prikupljanje takvih informacija
1. **prilagodbu količine informacija prikupljenih za potrebe identifikacije, provjere ili praćenja poslovnog odnosa**, primjerice:
 - a) provjerom identiteta na temelju informacija dobivenih iz samo jednog pouzdanog, vjerodostojnog i neovisnog dokumenta ili izvora podataka, ili
 - b) pretpostavljanje prirode i svrhe poslovnog odnosa, primjerice jer je proizvod osmišljen isključivo za jednu svrhu
 2. **prilagodbu kvalitete ili izvora informacija prikupljenih za potrebe identifikacije, provjere ili praćenja poslovnog odnosa**, primjerice:
 - a) prihvaćanjem informacija dobivenih od stranke umjesto iz neovisnog izvora pri provjeri identiteta stvarnog vlasnika stranke, ako iz objektivnih razloga nije moguće prikupiti podatke iz neovisnih izvora ili
 - b) kada je rizik koji se povezuje sa svim aspektima poslovnog odnosa vrlo nizak, oslanjajući se na izvor sredstava kako bi se ispunili neki od zahtjeva dubinske analize stranke, primjerice kada su sredstva prenesena s računa koji glasi na ime stranke kod obveznika unutar EGP-a.
 3. **prilagodbu dinamike prema kojoj se ažurira dubinska analiza stranke i revidira poslovni odnos**, primjerice tek po nastanku poticajnog događaja kao što je raspitivanje stranke za ugovaranje novog proizvoda ili usluge ili prekoračenje internim politikama određenog praga u transakciji. Obveznik mora osigurati da to ne rezultira izuzećem od ažuriranja informacija iz dubinske analize stranke.
 4. **prilagodbu dinamike i intenziteta praćenja transakcija**, primjerice nadziranjem transakcija samo iznad internim politikama određenog praga. Obveznik je dužan prag za nadziranje transakcija postaviti na razumnoj razini te uspostaviti sustav za identifikaciju povezanih transakcija koje bi zajedno premašile taj prag.

Informacije koje obveznik prikupi primjenom mjera pojednostavljene dubinske analize stranke moraju mu pružiti razumnu sigurnost da je njegova procjena o niskom riziku koji je povezan s poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom opravdana. Također, one moraju biti i dostatne kako bi mu pružile dovoljno informacija o prirodi poslovnog odnosa ili povremene transakcije u svrhu identifikacije neuobičajenih ili sumnjivih transakcija.

4.2. Pojačana dubinska analiza stranke

Kako bi upravljao višim rizicima i ublažio ih na primjeren način, obveznik je dužan primijeniti mjere pojačane dubinske analize stranke u sljedećim slučajevima⁷:

1. kada je stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba
2. kada je stranka povezana s visokorizičnom trećom državom
3. kada u skladu s člankom 14. stavcima 7., 8. i 9. ZSPNFT procijeni da stranka predstavlja visok rizik od pranja novca ili financiranja terorizma
4. kada je utvrđen visok rizik od pranja novca ili financiranja terorizma sukladno Nacionalnoj procjeni rizika
5. uvijek kada postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma i
6. kod svih složenih i neobično velikih transakcija i svih neobičnih uzoraka transakcija koje nemaju vidljivu ekonomsku ili pravnu svrhu.

Mjere pojačane dubinske analize stranke primjenjuju se uz redovite mjere dubinske analize stranke.

4.2.1. Mjere pojačane dubinske analize koje se primjenjuju na politički izložene osobe

Kad obveznik utvrdi da je stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba dužan je:

1. poduzeti odgovarajuće mjere kako bi utvrdio izvor imovine i sredstava koji će biti korišteni u poslovnom odnosu ili povremenoj transakciji, kako bi se uvjerio da ne upravlja novcem stečenim korupcijom ili drugim kaznenim djelom
2. dobiti odobrenje višeg rukovodstva za uspostavu ili nastavak poslovnog odnosa s određenom politički izloženom osobom ili strankom čiji je stvarni vlasnik politički izložena osoba
3. primijeniti pojačane mjere stalnog praćenja transakcija i rizika povezanog s poslovnim odnosom. Obveznik je dužan internim politikama odrediti učestalost provođenja mjera praćenja u ovisnosti o razini rizika.
4. identificirati neobične transakcije i redovito pregledavati informacije kojima raspolaže kako bi osigurao da bilo koje nove informacije koje bi mogle utjecati na procjenu rizika budu pravovremeno identificirane.

Opseg i intenzitet mjera iz za utvrđivanje izvora imovine i izvora sredstava moraju ovisiti o razini rizika koji je povezan s poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom.

Kada je rizik povezan s poslovnim odnosom ili s povremenom transakcijom s politički izloženom osobom **osobito visok**, obveznik je dužan provjeriti izvor imovine i izvor sredstava na temelju pouzdanih i neovisnih podataka, dokumentacije ili informacija.

Obveznik je dužan internim politikama propisati odgovarajuću razinu višeg rukovodstva koje odobrava poslovni odnos s politički izloženom osobom. Viši rukovoditelj treba biti na dovoljno

⁷ Članak 44. stavak 1. ZSPNFT-a

visokoj funkciji i imati nadzorne ovlasti za donošenje meritornih odluka o pitanjima koja izravno utječu na profil rizičnosti obveznika.

Kod donošenja odluke o odobrenju višeg rukovodstva za uspostavu ili nastavak poslovnog odnosa, viši rukovoditelj je dužan uzeti u obzir razinu rizika od pranja novca i financiranja terorizma kojem bi obveznik bio izložen ako bi uspostavio ili nastavio taj poslovni odnos te mogućnost obveznika da tim rizikom učinkovito upravlja.

Obveznik je dužan primijeniti sve prethodno navedene mjere na politički izložene osobe i članove njihovih obitelji kao i poznate bliske suradnike politički izloženih osoba kako su određene u članku 46. stavcima 4. i 5. ZSPNFT te prilagoditi opseg i intenzitet tih mjera u skladu s rizikom.

4.2.2. Mjere pojačane dubinske analize koje se primjenjuju na složene i neobične transakcije

Obveznik je dužan imati uspostavljene primjerene politike i postupke za otkrivanje složenih i neobičnih transakcija ili obrazaca transakcija. Kad u skladu s tim politikama i postupcima otkrije transakcije koje su složene i neobične i kada ne vidi određenu ekonomsku ili pravnu svrhu transakcije ili sumnja u istinitost informacija koje su mu dane obveznik je dužan primijeniti mjere pojačane dubinske analize.

Prema tome, **složene i neobične transakcije su one koje:**

1. su veće u odnosu na očekivanje obveznika s obzirom na spoznaje o stranci, poslovnom odnosu ili kategoriji kojoj stranka pripada
2. su neobične ili neočekivane u usporedbi s uobičajenom aktivnošću stranke ili transakcijama koje su povezane sa sličnim strankama, proizvodima ili uslugama
3. su vrlo složene u usporedbi s drugim, sličnim, transakcijama povezanima sa sličnim vrstama stranaka, proizvodima ili uslugama
4. nemaju očiglednu ekonomsku ili vidljivu pravnu svrhu transakcije.

Mjere pojačane dubinske analize **moraju biti dostatne** kako bi obveznik mogao utvrditi izazivaju li neobične transakcije sumnju. Uz mjere iz članka 53. stavka 3. ZSPNFT, uključuju najmanje:

1. **poduzimanje opravdanih i primjerenih mjera u svrhu razumijevanja pozadine i svrhe transakcija**, primjerice utvrđivanjem izvora i odredišta sredstava ili prikupljanjem dodatnih informacija o poslovanju stranke kako bi se utvrdila vjerojatnost provedbe takvih transakcija za tu stranku, prikupljanjem dodatnih informacija o povezanosti pošiljatelja i primatelja i dr.
2. **učestaliji nadzor poslovnog odnosa i naknadnih transakcija i obraćanje veće pozornosti na pojedinosti**. Obveznik može odlučiti nadzirati pojedinačne transakcije kada je to razmjerno identificiranom riziku.

4.2.3. Mjere pojačane dubinske analize koje se primjenjuju na stranke iz visokorizičnih trećih država i druge visokorizične situacije

Kada je stranka iz visokorizične treće države ili transakcija uključuje visokorizične treće države te u svim drugim visokorizičnim situacijama, obveznik je dužan internim politikama propisati mjere pojačane dubinske analize primjerene za određenu visokorizičnu situaciju, uzimajući u obzir one koje su propisane člankom 49. ZSPNFT i ovim Smjernicama, te ih dosljedno primjenjivati.

Primjerena vrsta pojačane dubinske analize, uključujući opseg traženih dodatnih informacija i provedenog povećanog nadzora, treba ovisiti o razlogu zbog kojeg je određena povremena transakcija ili određeni poslovni odnos kategoriziran kao visokorizičan.

Obveznik nije dužan u svim slučajevima kada je stranka iz visokorizične treće države ili transakcija uključuje visokorizične treće države te u svim drugim visokorizičnim situacijama primijeniti sve mjere pojačane dubinske analize navedene u nastavku jer u određenim situacijama visokog rizika može biti dostatno usredotočiti se na pojačano kontinuirano praćenje tijekom trajanja poslovnog odnosa.

Pri određivanju mjera pojačane dubinske analize u slučaju kada je stranka iz visokorizične treće države ili transakcija uključuje visokorizične treće države te u svim drugim visokorizičnim situacijama obveznik je dužan razmotriti:

1. povećanje količine informacija koje se prikupljaju za potrebe dubinske analize:

- a) informacije o identitetu stranke i stvarnog vlasnika stranke ili strukturi vlasništva i kontrole stranke kako bi bio siguran da dobro razumije rizik povezan s poslovnim odnosom. Povećanje količine informacija može uključiti prikupljanje i procjenu informacija o ugledu stranke ili stvarnog vlasnika stranke te procjenu bilo kakvih negativnih navoda protiv stranke ili stvarnog vlasnika stranke, primjerice:
 - informacije o članovima obitelji i bliskim poslovnim partnerima
 - informacije o prošlim i postojećim poslovnim aktivnostima stranke ili stvarnog vlasnika stranke
 - pretraživanje nepovoljnih navoda iz medija

- a) informacije o predviđenoj prirodi poslovnog odnosa kako bi mogao utvrditi da su priroda i svrha poslovnog odnosa zakonite i izraditi potpuniji profil rizičnosti stranke, primjerice:
 - broj, vrijednost ili učestalost provedbe očekivanih transakcija, kako bi mogao uočiti odstupanja koja mogu izazvati sumnju i, kada je primjereno, tražiti dokaz i dokumentaciju od stranke
 - razlog zbog kojeg stranka traži određeni proizvod ili uslugu, osobito kada je nejasno zbog čega se potrebama stranke ne može bolje udovoljiti na drugačiji način ili u drugoj državi
 - odredište sredstava
 - priroda poslovanja stranke ili stvarnog vlasnika stranke, kako bi obveznik lakše razumio prirodu poslovnog odnosa ili namjenu povremene transakcije, uključivo informacije o povezanosti stranke s pošiljateljem/primateljem sredstava

2. **povećanje kvalitete informacija koje se prikupljaju za potrebe provedbe dubinske analize stranke** kako bi potvrdio identitet stranke ili stvarnog vlasnika stranke, uključujući:
- a) postavljanje zahtjeva da se prvo plaćanje provede preko računa otvorenog u ime stranke kod kreditne institucije u državi članici ili trećoj državi koja primjenjuje mjere jednake ili jednakovrijedne onima navedenima u poglavlju II. Direktive (EU) 2015/849 ili
 - b) provjeru da imovina stranke i sredstva koja se upotrebljavaju u poslovnom odnosu ili za provođenje povremene transakcije ne potječu od kriminalne aktivnosti te da su izvor imovine i izvor sredstava u skladu sa saznanjima obveznika o stranci i prirodi poslovnog odnosa. U određenim slučajevima, kada je rizik koji je povezan s poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom posebno visok, provjera izvora imovine i izvora sredstava može biti jedina primjerena mjera za ublažavanje rizika. Izvor sredstava ili imovine moguće je provjeriti, primjerice usporedbom s prijavom PDV-a i poreza na dobit, kopijama revidiranih izvještaja, platnim listama ili javnim ispravama.
3. **povećanje učestalosti praćenja** kako bi obveznik bio siguran da može upravljati rizikom povezanim s pojedinačnim poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom ili može zaključiti da poslovni odnos prelazi spremnost obveznika za preuzimanje rizika te kako bi mogao identificirati transakcije koje zahtijevaju daljnji pregled, uključujući:
- a) povećanje učestalosti praćenja poslovnog odnosa i povremenih transakcija kako bi se utvrdile potencijalne promjene u profilu rizičnosti stranke i mogućnosti obveznika da i dalje upravlja tim rizikom
 - b) dobivanje suglasnosti višeg rukovodstva za uspostavljanje ili nastavak poslovnog odnosa kako bi se osiguralo da više rukovodstvo bude svjesno rizika kojemu je obveznik izložen i da može donijeti odluku o mjeri u kojoj je u mogućnosti upravljati tim rizikom
 - c) provedbu učestalijih revidiranja poslovnog odnosa kako bi se osiguralo da se bilo koje promjene u profilu rizičnosti stranke identificiraju, procijene mogućnosti obveznika da i nadalje upravlja tim rizikom i po potrebi poduzmu potrebne mjere ili
 - d) provedbu učestalijih ili detaljnijih praćenja transakcija kako bi se identificirale sve neobične ili neočekivane transakcije koje mogu izazvati sumnju na rizik od pranja novca i/ili financiranja terorizma. Praćenje transakcija po potrebi može uključivati utvrđivanje odredišta sredstava ili razloga za provedbu određenih transakcija

5. ODBIJANJE POSLOVNOG ODNOSA I OBAVLJANJA TRANSAKCIJA

Obveznik koji ne može provesti mjere dubinske analize iz članka 15. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. (utvrđivanje i provjeru identiteta stranke, utvrđivanje i provjeru identiteta stvarnog vlasnika stranke te prikupljanje propisanih podataka) i članka 15. stavka 2. ZSPNFT (provjeriti je li osoba koja tvrdi da djeluje u ime stranke za to i ovlaštena te utvrditi i provjeriti njezin identitet) **ne smije uspostaviti poslovni odnos ili obaviti transakciju:**

1. ako nije siguran da su svrha i priroda poslovnog odnosa zakonite ili
2. ako ocijeni da ne može učinkovito upravljati rizikom od pranja novca i/ili financiranja terorizma.

Kada već postoji poslovni odnos u vezi s kojim obveznik ne može provesti mjere iz članka 15. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ZSPNFT u razumnom roku ili za koji postoji opravdana sumnja da svrha i priroda poslovnog odnosa nisu zakonite, obveznik ga je dužan prekinuti ili obustaviti provedbu transakcija do prekida poslovnog odnosa ili provedbe mjera.

Obveznik je dužan primijeniti odgovarajuće mjere dubinske analize kako bi upravljao rizikom od pranja novca i financiranja terorizma koji proizlazi iz tog poslovnog odnosa ako obveznik:

- nije u mogućnosti provesti mjere iz članka 15. stavka 1. točke 4. ZSPNFT - **stalno praćenje poslovnoga odnosa**, uključujući i kontrolu transakcija koje stranka obavlja tijekom poslovnoga odnosa kako bi se osiguralo da su transakcije koje se obavljaju u skladu sa saznanjima obveznika o stranci, poslovnome profilu, profilu rizika, uključujući prema potrebi i podatke o izvoru sredstava, pri čemu dokumentacija i podatci kojima obveznik raspolaže moraju biti ažurni,
- ili ne može osigurati ažurnost procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma iz razloga koji su na strani stranke.

Te mjere mogu uključivati primjerice neku od mjera pojačane dubinske analize koje se primjenjuju na stranke iz visokorizičnih trećih država i/ili ograničenje poslovanja sa strankom na način da ograniči vrstu i opseg usluga/proizvoda koje se stranci nude i/ili kanale dostave kojima se proizvod dostavlja stranci.

Prije prekida poslovnog odnosa zbog nemogućnosti provedbe mjere stalnog praćenja poslovnog odnosa ili kada ne može osigurati ažurnost procjena rizika od PN/FT-a, obveznik je dužan poduzeti sve razumne mjere kako bi ažurirao informacije potrebne za procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma pojedinačnog poslovnog odnosa.

Primjena pristupa koji se temelji na procjeni rizika (eng. *Risk Based Approach*) ne obvezuje obveznika na odbijanje ili raskid poslovnih odnosa s cjelokupnim kategorijama stranaka koje se povezuju s visokim rizikom od pranja novca i financiranja terorizma zbog toga što rizik povezan s pojedinačnim poslovnim odnosima varira i unutar iste kategorije stranaka.

U svakom slučaju, obveznik je dužan internim politikama propisati razinu odlučivanja o zabrani uspostave i prekidu poslovnog odnosa, zabrani obavljanja transakcije ili obustavi provedbe transakcija te o roku koji se smatra razumnim za prekid postojećeg poslovnog odnosa ili obustavu provedbe transakcije.

6. PRAĆENJE I REVIDIRANJE PROCJENA RIZIKA

Obveznik je dužan redovito revidirati procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma povezanog s pojedinačnim poslovnim odnosima i povremenim transakcijama te čimbenike na kojima se temelje kako bi osigurao ažuriranost i relevantnost svojih procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma.

Obveznik je dužan procijeniti informacije prikupljene tijekom praćenja poslovnog odnosa i analizirati utječu li one na postojeću procjenu rizika pojedinačnog poslovnog odnosa i povremene transakcije.

Obveznik je dužan internim politikama propisati sustave i kontrole za identifikaciju rizika od pranja novca i financiranja terorizma u nastajanju i procjenu tih rizika te ih, po potrebi, pravodobno uključiti u svoje procjene, kako pojedinačne tako i na razini obveznika.

Sustavi i kontrole mogu uključivati:

1. procese kojima se osigurava redoviti pregled prikupljenih internih informacija u svrhu identificiranja novih trendova i novih spornih pitanja, u vezi s pojedinačnim poslovnim odnosima, kao i cjelokupnim poslovanjem obveznika
2. procese kojima se osigurava redoviti pregled važnih izvora informacija navedenih u točki 3.4. ove Smjernice, a koji najmanje uključuju:
 - a) redoviti pregled izvještaja medija koji su važni za gospodarske sektore ili države u kojima obveznik aktivno posluje
 - b) redoviti pregled upozorenja i izvještaja tijela za provedbu ZSPNFT
 - c) osiguranje saznanja o promjenama u upozorenjima na terorističke aktivnosti i režimima sankcija odmah po njihovom nastajanju, primjerice redovnim pregledom upozorenja na terorističke aktivnosti i ažuriranih podataka o režimu sankcija
 - d) redoviti pregled objava koje izdaju nadležna tijela
3. procese za prikupljanje i pregled informacija o rizicima povezanima s novim proizvodima
4. suradnju s predstavnicima sektora i nadležnim tijelima (npr. okrugli stolovi, konferencije i pružatelji usluga edukacije) te procese kojima se uređuje distribucija povratnih informacija odnosno nalaza relevantnom osoblju
5. uspostavu kulture razmjene informacija unutar obveznika i snažne poslovne etike.

Obveznik je unutar sustava i kontrola dužan uspostaviti redovito ažuriranje procjena rizika i odrediti datume za provedbu novih procjena, primjerice 1. ožujka svake godine.

Interne politike moraju sadržavati:

2. dinamiku procjene rizika, kako bi se osiguralo da novi rizici ili rizici u nastajanju budu obuhvaćeni procjenama rizika. Kada postane svjestan pojave novog rizika, ili povećanja postojećeg rizika, obveznik je dužan što prije izraditi novu procjenu rizika.
3. način evidentiranja činjenica koje bi mogle utjecati na procjenu rizika, primjerice interni izvještaji o sumnjivim transakcijama, utvrđene neusklađenosti i informacije koje potječu od zaposlenika koji rade sa strankama.

Obveznik je dužan osigurati da sve promjene procjene rizika i prilagodbe pratećih mjera dubinske analize stranaka budu razmjerne i odgovaraju riziku od pranja novca i financiranja terorizma.

7. SUSTAVI I KONTROLE I VOĐENJE EVIDENCIJE

Obveznik je dužan osigurati da njegov sustav upravljanja rizicima i kontrole, osobito one koji se odnose na primjenu odgovarajućeg stupnja mjera dubinske analize stranaka, budu učinkoviti i razmjerni riziku.

Obveznik je dužan internim politikama propisati vođenje evidencija i dokumentirati procjene rizika poslovnih odnosa i povremenih transakcija i sve promjene u procjenama rizika napravljene tijekom provedbe mjera praćenja poslovnog odnosa.

8. PRIMJENA SMJERNICA

Uz Smjernice za provedbu procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma te načinu provođenja mjera pojednostavljene i pojačane dubinske analize koje su prilagođene specifičnostima prijenosa novca putem poštanskih uputnica, HP - Hrvatska pošta d.d. komplementarno primjenjuje i Opće smjernice Financijskog inspektorata.

U nastavku se, kao podsjetnik, daju poveznice na linkove koje se odnose na sprječavanje financiranja terorizma, širenje oružja za masovno uništenje, liste visokorizičnih trećih država i off shore financijske centre.

9. DODATAK 1. - KORISNE POVEZNICE

Poveznice koje se odnose na sprječavanje financiranje terorizma

1. Poveznica na UN-ov popis osoba povezanih s ISIL-om (Da'esh) i Al-Qaida-om: https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/1267/qa_sanctions_list
2. Poveznica na UN-ov popis osoba povezanih s Talibanima: <https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/1988/materials>
3. Poveznica na popis Ministarstvo financija SAD-a (U.S. Department of the Treasury): <http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/SDN-List/Pages/default.aspx>
4. Poveznica na stranicu Ministarstva vanjskih i europskih poslova - međunarodne mjere ograničavanja: <http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/medunarodne-mjere-ogranicavanja/>
5. Poveznica na javne dokumente SOA-e: <https://www.soa.hr/hr/dokumenti/javni-dokumenti-soa-e/>

Poveznice koje se odnose na sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje (proliferacija)

1. Poveznica na popis sastavljen temeljem Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1718 (2006): <https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/1718/materials>
2. Poveznica na popis sastavljen temeljem Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015): <https://www.un.org/securitycouncil/content/2231/list>

3. Poveznica na stranicu Ministarstva vanjskih i europskih poslova - sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje:

<http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/multilateralni-odnosi0/medunarodna-sigurnost/nuklearno-razoruzanje-i-sprecavanje-sirenja-oruzja-za-masovno-unistenje/>

Poveznica na izvješća Međunarodnog monetarnog fonda u vezi s offshore financijskim centrima:

<http://www.imf.org/external/np/ofca/ofca.asp>

Poveznice na liste rizičnih zemljama i zemalja s ključnim nedostacima u pogledu usklađenosti s međunarodnim standardima vezanima uz sprječavanje pranja novca ili financiranja terorizma:

EU:

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-supervision-and-risk-management/anti-money-laundering-and-counter-terrorist-financing/eu-policy-high-risk-third-countries_en

MONEYVAL:

http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/default_en.asp

FATF:

<http://www.fatf-gafi.org/publications/high-risk-and-other-monitored-jurisdictions/documents>